

*Základní škola Havířov-Podlesí Mládežnická 11/1564
okres Karviná, příspěvková organizace*

POHODOVÁ ŠKOLNÍ DRUŽINA

Mládežka
ZŠ MLÁDEŽNICKÁ HAVÍŘOV

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY	2
POHODOVÁ ŠKOLNÍ DRUŽINA	4
Cíle programu	4
KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	5
OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY	6
VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	7
Témata vzdělávacího programu v naší ŠD	9
ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY	10
Formy zájmového vzdělávání	10
Zájmové činnosti	10
Odpočinkové činnosti	11
Rekreační činnosti	11
Příprava na vyučování	11
VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	12
Výchovně vzdělávací strategie při odpočinkové a rekreační činnosti	12
Výchovně vzdělávací strategie při zájmové činnosti	13
Pracovní	13
Sportovní	14
Výtvarné	15
Hudební a literární	16
Přírodovědná a dopravní	17
MODERNÍ TRENDY VE ŠKOLSTVÍ	18
BESEDY	18
Kompetence komunikativní	18
Kompetence k řešení problémů	18
Kompetence občanské	18
Kompetence sociální a personální	19
METODY A FORMY PRÁCE	20
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	21
PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	21
PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	22
Zájmové vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdrav. znevýhodněním	22
Speciálně pedagogická péče	22
Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a u žáků mimořádně nadaných	22
HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE	23

PRAVIDLA BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ	24
POUČENÍ ŽÁKŮ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	25
TÉMATICKÉ PLÁNY	27
ZÁŘÍ	26
ŘÍJEN	26
LISTOPAD	26
PROSINEC	27
LEDEN	27
ÚNOR	27
BŘEZEN	28
DUBEN	28
KVĚTEN	28
PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A ZACHÁZENÍ S MAJETKEM	29
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	30
Projekt č. 1	31
Projekt č. 2	32
Projekt č. 3	33
Projekt č. 4	34

POHODOVÁ ŠKOLNÍ DRUŽINA

Vytvořit žákům psychosociální podmínky v naší školní družině je pro nás všechny zavazující. Pracujeme na základě vytvořeného Školního vzdělávacího programu, kde máme všechny důležité podmínky pro zdravý, spokojený a radostný pobyt dítěte v naší ŠD uspořádaný takto:

- Dbáme na příjemné klima v odděleních.
- Čteme pohádky, povídáme si zážitky, posloucháme pohádky z CD, žáci si mohou prohlížet časopisy.
- Záleží nám na tom, aby se všichni naši žáci u nás cítili v bezpečí, spokojeně, šťastně a zažívali každodenní radost.
- Respektujeme potřeby žáků a přistupujeme k problémům individuálně a taktně.
- Žáky nezatěžujeme spěchem a chvatem, dbáme na klidný a laskavý přístup.
- Preferujeme volnost a osobní svobodu žáka, která je v rovnováze s nezbytnou mírou omezení, dodržujeme s žáky pravidla, která si stanovujeme tak, aby se nám dobře žilo ve všech prostorách ŠD i při pobytu venku.
- Nasloucháme žákům, necháváme dostatek prostoru k realizaci, často chválíme a reagujeme na jejich úspěchy.
- Pedagogický styl vychovatelek je založen především na vzájemné úctě, důvěře a toleranci k žákům i k sobě samým.
- Vycházíme z poznání, co žákům dáváme, jakým způsobem k nim přistupujeme. Vše se nám ve stejné míře a podobě vrací a nám záleží na tom, aby žáci cítili lásku, porozumění a vzájemnou pomoc.

V naší ŠD dbáme na kulturu stravování, podmínky zajišťujeme tak, aby žáci u jídla byly klidní a spokojení. Respektujeme individuální potřeby v oblasti odpočinku.

Cíle programu

- Vytvořením vhodného prostředí stimulovat tělesný a duševní rozvoj žáka a rozvíjet jeho schopnost učení. Rozvíjet schopnost komunikace a soucítění se slabším.
- Podporovat tělesný rozvoj žáka, jeho osobní spokojenost a pohodu.
- Systematicky rozvíjet řeč, schopnosti a dovednosti, které usnadňují učení.
- Poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět jevům a věcem kolem sebe.
- Vzděláváním žáků rozvíjet přirozenou cestou jejich osobní samostatnost a schopnost se projevat jako osobnost.
- Rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů a potřeb.
- Vést žáky k poznání, že mohou svobodně jednat, že však za to, jak se rozhodnou a co udělají, odpovídají. Vést žáky k sociální soudržnosti.

- Vést žáky k zájmu podílet se na společném životě, spolupráci, spoluzodpovědnosti, toleranci k druhým.

KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Co nabízí naše školní družina:

- Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, individuální prací a motivačním projektem.
- U žáků podporujeme vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.
- Zaměřujeme se na životní prostředí.
- Usilujeme o vytvoření klimatu pro všechny, rozvíjíme u žáků tvořivost a estetické cítění.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.
- Vedeme žáky ke schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, ke kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.
- Od 1. třídy rozvíjíme u žáků jejich schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Jako výhoda se osvědčuje spojení žáků různých věkových skupin – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším.
- Vedeme žáky k tomu, aby respektovali jeden druhého.

OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT se člení do dalších tematických okruhů. Každé z témat lze realizovat různými didaktickými nástroji (hra, soutěže, kvízy, rozhovor, anketa, pozorování, četba).

1. Téma „**Místo, kde žijeme**“ - poznávání nejbližšího okolí, tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb v obci (knihovna, policie...), regionální pohádky a pověsti, posilování vztahu k místním tradicím, dopravní výchova, kolektivní výtvarná díla motivovaná vycházkou.
2. Téma „**Lidé kolem nás**“ - osvojování zásad chování, dodržování základů společenského chování, vytváření kladného vztahu ke spolužákům, urovnávání konfliktů mezi žáky, vytváření pozitivního klimatu v oddělení, dodržování pravidel při společném stolování, zařazujeme prvky *mediální výchovy*.
3. Téma „**Lidé a čas**“ – ve školní družině se především jedná o budování správného režimu dne a jeho dodržování.
4. Téma „**Rozmanitost přírody**“ – tematické vycházky, pobyty v přírodě, pozorování a jednoduché pokusy, využíváme zkušenosti z *ekologické výchovy*.
5. Téma „**Člověk a jeho zdraví**“ – žáci získávají poučení o zdraví a nemocech, o prevenci chorob a odpovědnosti za své zdraví, péče o hygienu, prevence úrazů, otužování.

Ve vzdělávacím programu ŠD vycházíme ze čtyř pilířů učení, které formulovala organizace OSN pro vědu, výchovu a kulturu UNESCO:

UČIT SE ZNÁT - získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat a analyzovat poznatky.

UČIT SE „JAK NA TO“ – získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat.

UČIT SE ŽÍT SPOLEČNĚ – rozvíjet porozumění s jinými lidmi, rozvíjet empatii, procouvat jako člen týmu.

UČIT SE BÝT – rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl.

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Základním cílem ŠD je pracovat se školním vzdělávacím programem. Tento vzdělávací program se dále rozvíjí a upravuje dle připomínek a získaných zkušeností.

Cílem výchovně - vzdělávacího procesu ve ŠD je dovést žáka k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získal věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro jeho celý život.

Žák ke svému zdravému a přirozenému rozvoji potřebuje také společenství vrstevníků, mezi kterými získá základní zkušenosti pro svůj samostatný život. Školní družina se tak může stát dobrým místem, kde je podnětné a zajímavé prostředí rozvíjející osobnost žáka. Náš výchovně – vzdělávací program vychází z potřeb, možností a zájmů žáků. Každému dítěti by se ve školní družině mělo dostat takové podpory a péče, kterou individuálně potřebuje, a která mu vyhovuje. Ovlivňuje celou osobnost žáka, poskytuje mu základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, učí dítě být samo sebou a zároveň se přizpůsobovat životu ve společnosti. Poskytuje základy pro celoživotní učení i základy chování a jednání v duchu lidských i etických hodnot. Žák získává osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Školní vzdělávací program je cílevědomý a plánovaný proces, který neprobíhá pouze v didakticky zaměřených činnostech, ale v průběhu celého dne ve ŠD, při všech činnostech a ve všech situacích. Žáci se především učí na základě praktické zkušenosti, při zážitcích – důraz je kladen na prožitkové učení, experimentování, kde nezbytnou součástí je tvořivá improvizace vychovatelek. Dítě by nemělo mít ve ŠD pocit, že je někam tlačeno. Vzdělávací aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti, podněcují radost z činnosti, zájem o získávání zkušeností a ovládání dovedností.

Ke zdárnému plnění výchovně - vzdělávacího programu může vychovatelka dojít jen tehdy, pokud si sama stanoví cíle své práce, za kterými si odpovědně stojí, sama si i o nich rozhoduje, zná prostředky a metody, vede dialog, přistupuje na kompromisy atd.. Vyrovnanost své osobnosti pozitivně působí na své okolí, dbá na své celoživotní vzdělávání. Mezi ŠD a rodinou by měla panovat důvěra, podpořena snahou obou stran o vytvoření co nejlepšího zázemí a podmínek pro zdravý vývoj dítěte. S rodiči jsme v úzkém kontaktu, jsou-li problémy, okamžitě je řešíme, vycházíme jim vstříc, budujeme vzájemnou úctu, otevřenost a toleranci mezi vychovatelkami a rodiči.

ŠD je základním článkem výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy dětí.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Ve školní jídelně dochází k nácviku správného stolování a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy. ŠD spolupracuje s dalšími subjekty nabízejícími aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Témata vzdělávacího programu v naší ŠD

Základní témata, která jsme si vybrali a která dále rozvíjíme, jsou rozvržena na školní rok a jsou obsahově různě zaměřena.

- Naše škola, družina, město.
- Chutě a barvy podzimu.
- Listopadová mlha slunce zhasíná.
- Těšíme se na Vánoce.
- Zimní radovánky v zimní přírodě.
- Zima – čas pohádek a vyprávění.
- Země se probouzí.
- Duben – měsíc čistoty, zdraví, knihy.
- Moje rodina.
- Těšíme se na prázdniny.

Zásady:

- Je vyloučeno manipulovat s žákem, zbytečné je stálé organizování a nezdravá soutěživost.
- Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě, jsou pro žáka v ŠD jistotou a bezpečím.
- Všichni zaměstnanci se vyhýbají negativním slovním komentářům, podporují žáky v samostatných pokusech a dodatečně je kladně chválí.
- Všichni žáci mají rovnocenné postavení, žádný není znevýhodňován či zesměšňován.
- Vychovatelka respektuje potřeby žáků, jedná nenásilně, přirozeně, citlivě, navozuje pohodu, klid a nezatěžuje spěchem.

ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat zejména těmito formami:

- a) Příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- b) pravidelnou výchovnou, vzdělávací, rekreační nebo zájmovou činností včetně s možností přípravy na vyučování
- c) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby a činnosti vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví
- d) individuální práci, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů
- e) využití otevřené spontánních činností.

Zájmové činnosti

Rozvíjí osobnost žáka. Umožňují žákům seberealizaci i další rozvoj pohybových dovedností. Mohou být zařazeny jako kolektivní nebo individuální.

Pracovně zájmové činnosti - práce s přírodním materiálem, s textilem, s netradičními materiály, konstruktivní činnosti.

Výtvarné zájmové činnosti - kresba, malování, modelování, využití netradičních technik, koláže z papíru a textilu, ilustrace k veršům, k přečtené pohádce, estetická výzdoba ŠD.

Přírodovědné zájmové činnosti - pozorování změn v přírodě, ochrana životního prostředí, botanické pokusy, poznávání přírody – druhy ovoce, stromů, zvěře, hub, sběr kaštanů, žaludů.

Hudebně zájmové činnosti – poslech hudby i její reprodukce, instrumentální, hudebně – pohybová výchova.

Sportovní zájmové činnosti – závodní činnost, sportovní hry v přírodě, pohybové hry v tělocvičně.

Společenskovední zájmové činnosti – besedy k významným výročím a událostem, osvojování základních pravidel společenského chování – formou besídek a her.

Preventivní výchova – formou besed, poslech kazet s nahrávkou, četbou.

Odpočinkové činnosti

Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří přicházejí do ŠD již před vyučováním. Dále dle potřeby kdykoliv během dne (klidná zaměstnání, stolní a společenské hry dle výběru žáků, poslechová činnost – pohádky, hudba, práce s knihou a časopisem, četba donesené literatury, individuální rozhovory s dětmi).

Rekreační činnosti

Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a činnosti mohou být rušnější (hry ve volné přírodě, sezónní hry v přírodě), dále sem zařazujeme dopravní výchovu, tělovýchovné chvílky ve ŠD – i s hudbou, ale také náročnější hry.

Příprava na vyučování

- Zábavné procvičování učiva.
- Didaktické hry.
- Pomoc při vypracování domácích úkolů.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Co dělá vychovatelka při činnosti odpočinkové, rekreační nebo zájmové, aby rozvíjela klíčové kompetence:

Výchovně vzdělávací strategie při odpočinkové a rekreační činnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby byly schopni spolupráce ve skupinách
- vedeme žáky k uvědomění si potřeby ohleduplnosti v pracovní skupině
- vedeme žáky k vytváření pravidel a řízení vlastní hry

Kompetence k učení

- vedeme k samostatnému pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problému

- učíme vnímat problémové situace mimo školu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory
- učíme žáky naslouchat druhým lidem

Kompetence občanské

- učíme žáky vcítit se do situací ostatních lidí a zvířat

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení ke hře

Výchovně vzdělávací strategie při zájmové činnosti

Pracovní

Kompetence k učení

- vedeme k praktickému osvojování práce a ke schopnosti si pracovní činnost naplánovat
- učíme poznávat vlastnosti různých materiálů

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k tomu, aby uměli uplatnit získané zkušenosti při řešení obdobných situací

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s určitými materiály
- motivujeme žáky k vlastní prezentaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni spolupráce ve skupinách
- vedeme k uvědomění si potřeby ohleduplnosti v pracovní skupině

Kompetence občanské

- učíme tvořivému přístupu k zadanému tématu
- vedeme k pochopení spoluzodpovědnosti člověka za ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci v co nejlepší kvalitě podle svých možností
- vedeme žáky k dodržování povinností a plnění úkolů a závazků

Sportovní

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění termínů používaných obecně ve sportu

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili sledovat vlastní sportovní růst, pokroky

Kompetence komunikativní

- vedeme ke schopnosti využít komunikativních dovedností ve sportovních hrách

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupráci ve sportovním kolektivu
- žáci jsou vedeni k uvědomění si nezbytnosti přebírání zkušeností od jiných lidí

Kompetence občanské

- aktivně zapojujeme žáky do různých sportovních činností
- vedeme ke kladnému postoji k pohybovým hrám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel sportu
- vedeme žáky k uvědomění si potřeby pohybových aktivit pro člověka
- vedeme žáky k ochraně zdraví svého i druhých při sportovních činnostech

Výtvarné

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění základních termínů v oblasti výtvarné a dramatické

Kompetence k řešení problému

- nabízíme dostatečné množství estetických prožitků k uvědomění si toho, že různí lidé mají různé prožitky, které vzájemně respektují
- vedeme k vhodnému hodnocení umění

Kompetence komunikativní

- motivujeme k vyjádření svých pocitů a prožitků výtvarnou technikou
- vedeme ke schopnosti formulovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby na kulturních akcích byli schopni vytvářet příjemnou atmosféru a chápali základní pravidla slušného chování
- umožňujeme pracovat v týmu a naučit se přijmout role v něm

Kompetence občanské

- motivujeme k aktivnímu zapojení do kulturního a společenského dění
- vedeme k respektování a chránění tradic, památek a kulturního dění

Kompetence pracovní

- vedeme k ochraně životního prostředí, třídění zbytků materiálu a jejich lepší využití
- vedeme ke správnému a bezpečnému užívání výtvarných pomůcek a materiálů

Hudební a literární

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby porozuměli základním termínům a znakům v literární činnosti
- motivovat žáky k celoživotnímu zájmu o četbu

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke schopnosti obhájit si svůj názor při hodnocení uměleckých děl
- nabízíme žákům dostatečné množství prožitků k uvědomění si toho, že různí lidé mají různé prožitky, které vzájemně respektují

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby uměli využít hudby a umění k relaxaci a vyjádření sebe sama
- poskytujeme žákům prostor k vlastnímu uměleckému projevu
- vedeme žáky k využití poslechu čteného textu k relaxaci
- vedeme k tomu, aby jednoduchým způsobem volně reprodukovali čtený text
- poskytujeme prostor k vyjádření vlastních pocitů a názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopní na kulturních akcích vytvářet příjemnou atmosféru a chápali základní pravidla slušného chování
- vedeme žáky k práci v týmu, v němž si umí rozdělit role a přijmout je

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního a společenského dění
- vedeme žáky k respektování a chránění tradic, památek a kulturního dění
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie – pojem dobro a zlo

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí, ke schopnosti rozlišovat hluk od hudby
- žáci se seznamují s různými oblastmi a formami lidské práce, a to jak při čtení textů, tak i při řešení navazujících úkolů

Přírodovědná a dopravní

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných zkušeností a poznatků
- vyžadujeme vytrvalost a soustavnost při plnění úkolů

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke schopnosti aplikovat získané zkušenosti a dovednosti při řešení obdobných zadání
- řešíme problémové situace související s učivem Dopravní výchovy a učíme žáky, jak postupovat

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci
- učíme žáky umění naslouchat
- vedeme žáky k diskuzi o situacích, s kterými se mohou setkat v silničním provozu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích a ve skupinách
- vedeme žáky k ohleduplnosti na pracovišti
- využíváme informačních zdrojů, kde můžeme najít informace z dopravní výchovy

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke spoluzodpovědnosti člověka za ochranu životního prostředí
- motivujeme žáky k tvořivému přístupu při plnění úkolů
- v dopravní výchově vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k práci v co nejlepší kvalitě
- zadáváme úkoly z dopravní výchovy, které jsou využitelné v praxi

SOUČASNÉ TRENDY VE ŠKOLSTVÍ

Čtenářská gramotnost

- rozvíjíme v rámci projektu „Čtenářské chvilky“
- návštěva knihovny

Finanční gramotnost

- besedy (hodnota peněz)
- skupinová práce
- diskuze

Etická výchova

- KODEX třídy školní družiny
- besedy, scénky

Informační a digitální gramotnost, preventivní výchova

- besedy o šikaně, drogách
- výchova ke zdraví
- žák by měl rozvíjet své digitální kompetence vázané na obsah vyučovacích předmětů a úkoly a činnosti v nich

BESEDY

Kompetence komunikativní

- seznamujeme děti s problémy při vzájemném soužití
- seznamujeme je s názory jiných dětí na danou tematiku
- učíme je empatii
- učíme děti naslouchat promluvám druhých
- učíme děti vhodně reagovat a argumentovat

Kompetence k řešení problémů

- učíme děti vnímat nejrůznější problémové situace v družině i mimo ni
- učíme děti rozpoznat a pochopit problém a přemýšlet o něm

Kompetence občanské

- učíme děti respektovat přesvědčení druhých
- učíme děti vcítit se do situací druhých lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení

Kompetence sociální a personální

- učíme děti podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel
- učíme děti vytvářet příjemnou atmosféru při besedách

METODY A FORMY PRÁCE

- práce s knihou (dramatizace)
- vycházky se sportovním, přírodovědným a dopravním zaměřením
- projekty
- zábavná odpoledne
- komunitní kruh
- relaxační chvílky
- individuální vazba na školní výuku
- kroužky
- sportovní turnaje
- seznámení se zvyky a tradicemi aktivní prožitkovou formou
- různé výtvarné techniky
- společná diskuze o přečtených knihách ze školní knihovny
- spolupráce se staršími spolužáky
- netradiční disciplíny v soutěžích
- práce na PC
- sběr druhotných surovin
- skupinová práce

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má k dispozici maximálně 9. oddělení, které jsou součástí budovy školy. Oddělení jsou vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, příruční knihovnou a sportovním náčiním.

V hlavní budově ŠD je pro odpočinkovou činnost žáků využívána herna a každé oddělení disponuje přiměřeným herním koutkem. Ve všech odděleních je dětem k dispozici CD přehrávač. Pro odpolední činnost mohou vychovatelky využít školní knihovnu, dvě tělocvičny a pro pobyt venku školní hřiště, blízký les a školní atrium.

Vychovatelky sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, hlavně pro výtvarné a sportovní činnosti.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Platy vychovatelek jsou hrazeny ze státního rozpočtu a ostatních zdrojů.

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Má vyvolávat v žácích aktivní zájem o okolí, o sociální kontakty a komunikaci. Podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost žáků, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek a jejich další vzdělávání: vycházíme ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících v platném znění.

Pedagogické působení v naší školní družině zajišťuje maximálně devět plně kvalifikovaných vychovatelek. Vychovatelky se zaměřují na tělovýchovné aktivity, výtvarné, čtenářské činnosti, hudební výchovu a pěstitelské práce. V roce 2017 byla přemístěná ze školy do ŠD knihovna. Dvě vychovatelky se proto věnují čtenářské gramotnosti. Všechny vychovatelky si své odborné zaměření prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem.

PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Stejně jako škola, která poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků talentovaným, žákům s mimořádným nadáním, tak i školní družina těmto žákům poskytuje zájmové vzdělávání ve všech oblastech. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i nadaní žáci jsou integrováni v běžných odděleních školní družiny.

Zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovný poradce ve spolupráci s vychovatelkou a třídním učitelem zajišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Veškerá diagnostika probíhá na základě písemné žádosti zákonných zástupců dítěte. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy zájmového vzdělávání. Dbáme v nich na tyto hlediska: zohledňování zdravotního stavu, respektování individuality a potřeb žáka, diferenciací a individualizaci vzdělávacího procesu při stanovení obsahu, forem i metod výchovného vzdělávání, zohlednění druhu, stupně a míry postižení při hodnocení dosažených výsledků, intenzivní spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka a podpora nadání a talentu vytvářením vhodné nabídky na základě odborného posudku poradenského pracoviště (ŠPZ). Výchovný poradce, třídní učitel a vychovatelka ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytvářejí a realizují neoptimálnější podmínky pro zájmové vzdělávání žáka.

Speciálně pedagogická péče

Speciální pedagogickou péči zajišťuje ve škole tým pedagogických pracovníků, který byl speciálně proškolen k těmto účelům. Tito pedagogičtí pracovníci zprostředkovávají odbornou péči, kterou ve svém odborném posudku navrhuje ŠPZ. Speciální individuální práce zpravidla probíhá v čase před vyučováním nebo po něm, v pracovně pedagoga. Rozsah péče vychází z doporučení ŠPZ. Pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu vychovatelkám.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a u žáků mimořádně nadaných

Těmto žákům je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvýšená pozornost. Jsou od počátku přijímáni jako ostatní, aby nijak nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost. Pro mimořádně nadané žáky školní družina nabízí složitější aktivity v různých zájmových činnostech tak, aby nebyly jednostranné a neomezovaly pestrost a šíři zájmového vzdělávání.

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE

Činnost ŠD je určena pro žáky 1. stupně ZŠ. O přijetí žáka k pravidelné docházce se rozhoduje na základě písemné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu z družiny. Žáci, kteří se účastní pravidelné denní docházky do ŠD, se zařazují do oddělení. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků.

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování určitý mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování a z tohoto hlediska je nutné také postupovat při hodnocení její činnosti a při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, kteří ji navštěvují. Vychovatelky vykonávají dozor nad žáky při všech aktivitách školní družiny.

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti a do určité míry i odpočinku a rekreace dětí. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD částečně také funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení školního vyučování. Činnost ŠD je vymezena dobou bezprostředně před nebo po školním vyučování a odchodem žáků domů nebo za jinými mimoškolními aktivitami.

Pro školní družinu platí povinnost přihlížet při své činnosti k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Ve vnitřním řádu ŠD je stanoven způsob evidence docházky do ŠD. Vnitřní řád ŠD je zveřejněn na přístupném místě ve školském zařízení. Je základním předpisem, který při absenci dalších předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků musí upravovat podrobnosti o ochraně zdraví žáků v družině. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni neprodleně informovat vychovatelky ŠD o zdravotním stavu i o jeho změnách, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na aktivitu dítěte.

Vzhledem k tomu, že na školní družinu, která je školským zařízením, se plně vztahuje Školský zákon č. 561/2004 Sb. v platném znění., vztahuje se na ni i v plném rozsahu § 29 o bezpečnosti a ochraně zdraví ve školách a školských zařízeních. Vychovatelky poskytují první pomoc při úrazech a náhlých onemocněních. Ve školní družině je umístěna lékárnička první pomoci s potřebným vybavením. Na nástěnce jsou umístěna telefonní čísla zdravotnických zařízení. S poskytováním první pomoci a postupem při úrazech a nemocech jsou seznamovány i děti. Družina zajistí v případě nutnosti doprovod dítěte do zdravotnického zařízení. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení platí, že „školy a školská zařízení jsou povinny vést evidenci úrazů dětí, k nimž došlo při zájmových a vzdělávacích činnostech, vyhotovit a zaslat záznam o úrazu a okruh orgánů a institucí, jimž se záznam zasílá“.

Viz. „Metodický pokyn č. j. 37014/2005-25 a Vyhl. č. 57/2010, kterou se mění Vyhl. č. 64/2005 Sb.“.

PRAVIDLA BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ

Poučení žáků o pravidlech bezpečného chování se provádí každoročně, podle potřeby i opakovaně několikrát během školního roku. Zápis o poučení žáků se poznačí do třídní knihy. Přílohou je osnova poučení (viz. poučení dětí o bezpečném chování ve školní družině). Pokud někteří žáci v den poučení chybí, je s nimi toto provedeno dodatečně a též prokazatelným způsobem.

1. Poučení na počátku školního roku: provádí vychovatelka a dále podle potřeby (např. po vzniku školního úrazu), seznámí žáky zejména:

- s Vnitřním řádem ŠD
- se zásadami bezpečného chování ve třídě, na chodbách, schodištích, v šatnách, při odchodu z družiny a příchodu do družiny a na veřejných komunikacích, ve školní jídelně, je vydán přísný zákaz zasahování do el. zařízení všeho druhu včetně dotýkání se spadlých drátů na zem
- se zákazem přinášet věci, které do ŠD nepatří: nože, praky, zábavná pyrotechniky apod.
- žáci jsou seznámeni s postupem při vzniku úrazu svého nebo spolužáka
- s nebezpečím vzniku požáru a s postupem v případě požáru, se způsobem vyhlášení požárního poplachu, únikové cesty z ohroženého prostoru a jejich použití a další možná nebezpečí za mimořádných událostí.

2. Poučení před činnostmi:

- jde o takové činnosti, jakými jsou vycházky, výlety, akademie, soutěže či přehlídky
- seznámení se všemi pravidly chování, případnými zákazy apod. a poučení o správném vybavení žáků provede vychovatelka nebo ten, kdo bude nad dětmi vykonávat pedagogický dozor.

3. Poučení před prázdninami: provádí vychovatelka a také o tom poučení provede zápis do třídní knihy:

- varuje žáky před škodlivými vlivy alkoholu, kouření, známostmi s cizími lidmi
- upozorní na možné nebezpečí pro život a zdraví při nálezu a manipulaci s nevybuchlou municí a poučí je, jak se v takové situaci zachovat
- nebezpečí vzniku požáru (kouření, zábavní pyrotechnika)
- varuje před koupáním v místech, která nezná apod.

- dodržování dopravní kázně (chůze, jízda na kole, kolečkových bruslích, používání přilby a řádný stav dopravního prostředku)
- další možná nebezpečí (lezení po stromech, kládách v lese, přelézání plotu, hra se zvířaty apod.)

POUČENÍ ŽÁKŮ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Vychovatelky přiměřenou formou poučí žáky o zásadách bezpečného chování v prostředí školní družiny a při dalších aktivitách mimo areál školní družiny a vysvětlí jim možná rizika a odpovídající následná opatření, se kterými se mohou setkat:

HRA A ČINNOSTI VE TŘÍDĚ

RIZIKO:	POUČENÍ:
- nebezpečí úrazu elektrickým proudem	- nesahat na zásuvky (chrániče)
- pád z výšky	- nevylézat na okna, stolky, skříně
- náraz na překážku, srážka s jiným dítětem	- běhat přiměřeně, orientovat se v prostoru
- polknutí cizího předmětu	- nedávat hračky a malé předměty do úst
- vzájemné poranění dítěte	- přiměřeně reagovat na konfliktní situace
- uklouznutí	- neběhat v umývárně a na WC, v jídelně

HRY A ČINNOSTI NA ŠKOLNÍ ZAHRADĚ

RIZIKO:	POUČENÍ:
- vzájemné poranění dětí	- nepoužívat klacky, kameny a neházet s nimi
- infekční onemocnění	- nedávat do úst písek, neolizovat ruce
- pád z výšky	- přiměřené chování na průlezkách

VYCHÁZKA

RIZIKO:	POUČENÍ:
- dopravní nehoda	- organizovaná chůze
- zabloudění	- sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, základní školu

TÉMATICKÉ PLÁNY

ZÁŘÍ

Cíl: Hrami vybízet k přemýšlení o věcech kolem nás.

Téma: Naše škola, družina, město.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 28. září – Den české státnosti
- seznámení se školou a Vnitřním řádem školní družiny
- vycházky se zaměřením na pohybové aktivity žáků a pozorování přírody
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, volné téma
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní hry v tělocvičně a při pobytu venku
- práce s knihou.

ŘÍJEN

Cíl: Upevňování poznatků z vyučování pomocí herní činnosti a využívání co nejvíce pobytu venku.

Téma: Chutě a barvy podzimu.

Metody a formy:

- výchovná beseda (28. říjen – Den vzniku samostatného čsl. státu)
- vycházky se zaměřením na pohybové aktivity žáků a bezpečnost v dopravě
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, podzimní motivy
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní pohybové hry v tělocvičně a při pobytu venku
- přírodovědné vycházky, práce s knihou
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

LISTOPAD

Cíl: Pokračovat v rozvíjení samostatnosti dětí.

Téma : Listopadová mlha slunce zhasíná.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 17. listopadu – Den boje za svobodu a demokracii
- vycházky přírodovědné a s pohybovými aktivitami
- výtvarné a pracovní činnosti, práce s přírodninami, práce s knihou a časopisy
- sportovní činnosti, individ. a kolektivní hry v tělocvičně a při pobytu venku
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský).

PROSINEC

Cíl: Seznamování s lidovými tradicemi, vytváření citového vztahu.

Téma: Těšíme se na Vánoce.

Metody a formy:

- výchovná beseda (slušné chování – návštěva kina, divadla, vulgarismy)
- vycházky přírodovědné a s pohybovými aktivitami dětí
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, vánoční náměty
- práce s knihou
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní pohybové hry v tělocvičně a při pobytu venku
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

LEDEN

Cíl: Konkrétními činnostmi rozvíjet vztah k živé přírodě a porovnávat je se změnami v ostatních ročních obdobích.

Téma: Zimní radovánky v zimní přírodě.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 1. leden – Den obnovy samostatného českého státu
- vycházky přírodovědné, dopravní, s pohybovými aktivitami dětí
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, zimní náměty
- práce s knihou
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní pohybové hry v tělocvičně a při pobytu venku
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

ÚNOR

Cíl: Podporovat aktivní odpočinek dětí, odstraňovat duševní únavu.

Téma: Zima – čas pohádek a vyprávění.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 21. únor – Mezinárodní den mateřského jazyka
- vycházky přírodovědné a s pohybovými aktivitami dětí
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, pohádkové náměty
- práce s knihou
- sportovní činnosti, individ. a kolektivní hry v tělocvičně a při pobytu venku
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

- BŘEZEN

Cíl: Ekologické myšlení, pozitivní vztah k přírodě.

Téma: Země se probouzí.

Metody a formy:

- výchovná beseda - 22. březen – Mezinárodní den vody
- vycházky přírodovědné, dopravní, tělovýchovné
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, náměty vztahující se k jarní přírodě, práce s knihou
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní hry
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

DUBEN

Cíl: Získávání citových zážitků z přírody, dětských her a knih.

Téma: Duben – měsíc čistoty, zdraví, knihy.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 2. duben – Mezinárodní den dětské knihy
- vycházky přírodovědné, dopravní, tělovýchovné
- výtvarné činnosti a pracovní činnosti, různé techniky, náměty – pohádkové příběhy a postavy, práce s knihou
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní pohybové hry v tělocvičně a při pobytu venku
- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

KVĚTEN

Cíl: Upevňování dobrých vztahů.

Téma: Moje rodina.

Metody a formy:

- výchovná beseda – 1. máj, 8. květen – státní svátky
15. květen – Mezinárodní den rodiny,
31. květen – Světový den bez tabáku
- vycházky přírodovědné a tělovýchovné
- výtvarné a pracovní činnosti, různé techniky, téma zaměřené na rodinu, svátek matek, rozkvetlou přírodu, práce s knihou
- sportovní činnosti, individuální a kolektivní pohybové hry v tělocvičně a při pobytu venku

- kroužky (dle aktuální nabídky školního roku: míčové hry, výtvarný, čtenářský, družinový sbor, pěstitelský)

Přílohy

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

I. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti a pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim školní družiny. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s touto směrnicí provedou vychovatelky ŠD nejpozději v den nástupu dítěte do ŠD. Tato směrnice ŠD je přístupná v ředitelně školy, u vedoucí vychovatelky a v elektronické podobě na www.zsmladeznicka.cz. Školní družina ve své činnosti vychází zejména z prováděcího předpisu ke školskému zákonu - vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

1) Přihlašování a odhlašování:

- a) Ve školní družině je určena ředitelem školy vedoucí vychovatelka jako vedoucí pracovník, který řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, kontroluje provedení plateb úplaty za činnost ŠD, předává informace zákonným zástupcům, vyřizuje náměty a stížnosti související s činností ŠD.
- b) Přihlašování (přihláška) a odhlašování žáků za ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka. Zákonný zástupce žáka 1. ročníku podá písemnou přihlášku do ŠD při zápisu. Vyrozumění dostane s ostatními žáky (do 30. 6. roku zápisu). Ostatní žáci odevzdají písemné přihlášky na nový školní rok ve druhé polovině předchozího školního roku (duben- květen) a dostanou vyrozumění do 30. 6.
- c) O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
- d) Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s tímto Vnitřním řádem školní družiny.
- e) Žáka je možné odhlásit kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti zákonných zástupců.

2) Stanovení výše úplaty ve školní družině:

- a) Je-li výše úplaty stanovena rozpočtem, nesmí rozpočtované příjmy na účastníka překročit rozpočtované výdaje účastníka o více než 20%. V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 120% průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo podobné činnosti. Do rozpočtovaných výdajů, popřípadě do skutečných neinvestičních výdajů se nezahrnují výdaje podle § 12 poskytované ze státního rozpočtu.
- b) Ředitel školy touto směrnicí stanovil příspěvek zákonným zástupcům žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 200,- Kč měsíčně za jedno dítě a 100,- Kč za každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

- 1) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi
- 2) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo
- 3) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře.

3) Řízení o snížení nebo prominutí úplaty:

- a) Žadatel o snížení nebo prominutí poplatku předloží škole písemnou žádost s uvedením důvodu, kopii rozhodnutí o poskytování opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo příspěvku na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře.
- b) Ředitel školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění a podle ustanovení školského zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění, rozhodne o snížení nebo prominutí úplaty.
- c) Údaj o snížení nebo prominutí úplaty je veden v dokumentaci žáka ve školní družině.

4) Podmínky platby za ŠD:

- a) Výše poplatku je 200,- Kč, za každého dalšího sourozence 100,- Kč. Zákonní zástupci jsou povinni úplatu uhradit na účet školy nejpozději k prvnímu dni měsíce, ve kterém dítě družinu navštěvuje.
- b) Pokud za dítě není zaplacen poplatek v termínu a dlužná částka dosáhne částky 400,- Kč, vedoucí vychovatelka o tomto faktu uvědomí ředitele školy. Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka za ŠD.
- c) Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje (dle §8 Vyhl.74/2005). Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy žák onemocní nebo se účastní zotavovacího pobytu apod.

- d) Pokud je školní družina uzavřena na celý měsíc (například mimořádným opatřením vyhlášeným MŠMT, vládou ČR), za takový měsíc škola úplatu uvedenou ve Vnitřním řádu ŠD od zákonných zástupců nevybírání. Pokud zákonný zástupce již takový měsíc uhradil, bude mu částka dle domluvy převedena na následující měsíc, případně vrácena.
- e) Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dní, úplata se účastníkovi poměrně sníží, viz tabulka:

Dny přerušení	Platba
0 - 5	100 %
6 - 9	75 %
10 - 14	50 %
15 - 19	25 %
20 a více	0 %

V případě, že zákonný zástupce zaplatil zálohově na delší období, bude mu částka, o kterou se úplata snižuje, vrácena při vyúčtování.

5) **Vyloučení žáka ze školní družiny:**

Žák může být vyloučen ze školní družiny v případě opakovaného porušování tohoto řádu zejména tím, že není řádně hrazena úplata za ŠD, žák není vyzvedáván před ukončením provozu školní družiny, případně pokud žák svým chováním opakovaně ohrožuje zdraví své nebo svých spolužáků.

II. **Provoz a vnitřní režim školní družiny**

1) **Provoz školní družiny:**

Provoz školní družiny je dnech školního vyučování v době od 6.00 – 7.30 hod. (popř. 8.45 hod. ranní družina) a od 11.35 – 17:00 0hod. Každé oddělení ŠD má k dispozici vlastní prostory. Vychovatelky školní družiny mohou v době stanovené rozvrhem využívat tělocvičny školy, školní knihovnu, počítačovou učebnu a školní hřiště. Podmínkou je dodržování režimových opatření a řádu jednotlivých prostor.

2) **Docházka žáků do školní družiny:**

Žáky do ranní družiny předávají vychovatelkám školní družiny zákonní zástupci, děti mohou dle informací v přihlášce přijít i samy. Do odpolední družiny předávají žáky vychovatelkám školní družiny příslušní vyučující. V případě, že se žák účastní činností zájmového kroužku

pořádaného školou (sportovní, hudební, výtvarný aj.) vyzvedává vedoucí kroužku (případně učitel ZUŠ) žáka od vychovatelky ŠD a po skončení činnosti vrací žáka zpět do příslušného oddělení školní družiny. O tomto se vede záznam v TK s podpisem vedoucího kroužku, který platí po celý školní rok. Za cestu do kroužku, popř. zpět do ŠD nenese vychovatelka zodpovědnost, vyzvednutím přechází odpovědnost na osobu, která žáka dle domluvy vyzvedla (vyučující ZUŠ, vedoucí kroužku apod.)

3) Vyzvedávání žáků:

Žáky ze školní družiny přebírají zákonní zástupci či jiné oprávněné osoby v době do 13.30 a pak v době od 15.00 – 17:00 hod., popř. podle doby uvedené v přihlášce žák odchází sám.

Odchod dětí ze ŠD nelze provádět na základě telefonické domluvy, pouze na základě předchozí písemné žádosti zákonných zástupců (tato obsahuje jméno dítěte, datum a hodinu odchodu). Ve zvláštních případech lze předem písemně dohodnout mezi zákonným zástupcem dítěte a ředitelem školy jinou formu žádosti. V případě, že si zákonný zástupce nevyzvedne žáka v době do 13.30 hod., vychovatelka zařadí žáka do činnosti oddělení podle plánu činnosti. Pokud nedojde k vyzvednutí žáka do konce pracovní doby vychovatelek, tj. do 17:00 hod. zůstává vychovatelka s žákem až do příchodu rodičů a nahlásí toto řediteli školy. Pokud zákonný zástupce nevyzvedne dítě do 18 hodin ani nekontaktuje vychovatelku, je vychovatelka povinna kontaktovat Policii ČR, případně požádat o pomoc OSPOD Havířov. Při opakovaném pozdním vyzvednutí žáka, může být žák ředitelem školy vyloučen viz. vyloučení.

4) Změna provozu školy:

Pokud ředitel školy jednorázově změní provoz školy v den, který připadá na vyučování, může být zařazen do činnosti i žák, který družinu nenavštěvuje. Ve výše uvedeném případě zaniká povinnost úplaty za činnost školní družiny. Zákonný zástupce požádá o zařazení písemně.

5) Režimová opatření:

- a) Žáci odcházejí ze školní družiny (odpolední činnost) podle podmínek zapsaných v přihlášce v době od 11.35 – 13.30 hod. a pak od 15.00 hod. V době mezi 13.30 – 15.00 hod. není odchod většinou možný vzhledem k organizačním důvodům spočívajícím v zajištění náplně činnosti jednotlivých oddělení školní družiny v souladu s plánem činnosti.
- b) Jednotlivé vychovatelky školní družiny jsou povinny zpracovávat plán činnosti, který je zveřejněn v jednotlivých třídách, kde je umístěno oddělení.
- c) Žáci neopouštějí oddělení školní družiny bez svolení vychovatelky školní družiny.

6) Pitný režim a stravování:

Během oběda mají žáci zajištěné neomezené množství tekutin, do 14.00 si můžou žáci naplnit své nádoby pitím připraveným školní jídelnou, které je v termosce k dispozici přímo ve školní družině. Přihlašování, odhlašování a placení obědů si zákonní zástupci zajišťují sami dle pokynů vedoucí školní jídelny.

7) Spolupráce s dalšími pedagogy školy:

Vychovatelky školní družiny spolupracují s třídními učiteli a v případě potřeby s výchovným poradcem, speciálním pedagogem, metodikem prevence sociálně patologických jevů i s vedením školy. Veškeré důležité informace o provozu a činnostech v ŠD najdou zákonní zástupci na webu školy, rovněž na všech nástěnkách u ŠD a jídelny.

III. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí nebo žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Žáci se řídí pravidly Vnitřního řádu ŠD a dodržují bezpečnostní předpisy, se kterými jsou seznámeni. Chovají se tak, aby neohrozili bezpečnost a zdraví svoje ani svých spolužáků. Za bezpečnost žáků ve školní družině odpovídá vychovatelka školní družiny, která přiměřenou formou provádí školení žáků o bezpečném chování při činnostech v budově školy i mimo ní. O provedeném školení provádí záznam do třídní knihy. Vychovatelky školní družiny jsou odpovědné za dodržování pravidel silničního provozu při vycházkách školní družiny (používání terčíku) a jsou povinny nosit mobilní lékárníčku pro poskytnutí první pomoci v případě poranění.

IV. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny a školy ze strany dětí a žáků

U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada zákonných zástupců žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonnými zástupci je vznik škody hlášen Policii ČR.

Poškození majetku školy hlásí žáci neprodleně vychovatelce. Děti jsou povinny chránit a nepoškozovat majetek školy a spolužáků. Cenné věci do školní družiny nenosí, hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vychovatelky, která zajistí jejich úschovu.

Každý žák odpovídá za čistotu a pořádek svého místa v oddělení školní družiny. Před odchodem každý žák uklidí své místo a jeho okolí, vrátí vypůjčené hračky a jiné potřeby. Dětem a žákům je přísně zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči a vypínači, z bezpečnostních důvodů se žákům zakazuje otevírání oken o přestávkách a sezení na okenních parapetech. Rovněž je zakázáno manipulovat s elektrickými rozvody, hasicími přístroji apod.

V den zápisu do ŠD jsou rodiče prokazatelně seznámeni s Vnitřním řádem školní družiny.

ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ:

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřena vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. O kontrolách provádí písemné záznamy.
3. Ruší se předchozí znění této směrnice za dne 1. 9. 2017.

Zpracovala: Zuzaníková Alice
V Havířově dne 1. 9. 2023

Mgr. Iva Badurová
ředitelka školy

Všechny děti ŠD jsou poučeny o zásadách bezpečnosti, které musí dodržovat.

VZORY PROJEKTŮ

PROJEKT Č. 1

ŠKOLNÍ DRUŽINA	
Název projektu:	MIKULÁŠSKÉ RADOVÁNKY
Mezipředmětové vztahy:	JČ, VV, OV, HV, prvky dramatické výchovy
Místo realizace projektu:	Školní družina
Věkové složení dětí	1. - 5. třídy
Doba trvání:	Prosinec
Cíl projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - žáci vyjádří a zaznamenají své dojmy z četby - žáci se seznámí s tradicemi a zvyky - cílem je motivovat žáky k radostnému prožívání vánočních svátků - žáci výtvarně ztvární svou představu vánoc - rozvíjíme níže uvedené kompetence
Obsah:	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné zpracování
Metody a formy:	Každý rok vybíráme z těchto metod a forem nejméně tři <ul style="list-style-type: none"> - čteme pohádky s vánoční tematikou - zpíváme písně s vánoční tematikou - malujeme obrázky se zimní a vánoční tematikou - nácvik společné písně - nácvik dramatické scény
Kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - sociální a personální - občanské (tradice) - pracovní - k učení
Pomůcky pro žáky:	<ul style="list-style-type: none"> - pohádkové knihy - kreslicí potřeby, nůžky, lepidlo - barvy
Pomůcky pro učitele:	<ul style="list-style-type: none"> - dětské knihy, časopisy, kytara,
Výstup z projektu	<ul style="list-style-type: none"> - výstava dětských kreseb s vánoční tematikou - výstava fotografií na nástěnce - umístění na web stránky školy

PROJEKT Č. 2

ŠKOLNÍ DRUŽINA	
Název projektu:	TÝDEN ZEMĚ
Mezipředmětové vztahy:	PŘ, JČ, VV, pracovní činnosti
Místo realizace projektu:	Školní družina, hřiště, lesopark
Věkové složení dětí	1.- 5. Třídy
Téma:	Chráníme si svůj svět
Doba trvání	Duben, 5 dní
Cíl projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - žáci se učí poslouchat a porozumět mluv. slovu - žáci se učí srozumitelně vyjadřovat - žáci se seznamují s pojmy souvisejícími s ochranou přírody - žáci jsou podněcováni k tvořivému myšlení - žáci spolupracují a respektují práci a úspěchy jiných - žáci rozvíjejí svůj vztah k život. prostředí - žáci se seznamují se životním prostředím v obci - kde žijeme a kde si můžeme hrát
Obsah:	<ul style="list-style-type: none"> - písničky, verše, hádanky se vztahem k přírodě - seznámení s ekologickou organizací VITA a jejími akcemi pro děti dle nabídky
Metody a formy:	<ul style="list-style-type: none"> - práce s atlasy, globusem - vycházky s přírodovědným zaměřením - vazba na školní výuku - úklidová brigáda v okolí ŠD - besedy a vyprávění - kresba na chodník nebo velký arch papíru (skupinová práce - zeměkoule zdravá, čistá)
Kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - sociální a personální - komunikativní - občanské - k řešení problémů
Pomůcky pro žáky:	<ul style="list-style-type: none"> - kreslicí potřeby, barvy, archy papírů, - ochranné pomůcky pro brigádu
Pomůcky pro učitele:	<ul style="list-style-type: none"> - atlasy, globusy, akt. inform. z Internetu, časopisů, knih
Výstup z projektu	<ul style="list-style-type: none"> - výstava dětských kreseb s tematikou živ. prostředí - výstava fotografií z úklidu okolí ŠD a příp.akcí VITA - umístění na web stránky školy

PROJEKT Č. 3

ŠKOLNÍ DRUŽINA	
Název projektu:	Z POHÁDKY DO POHÁDKY
Mezipředmětové vztahy:	JČ, VV
Místo realizace projektu:	Školní družina
Věkové složení dětí	1. – 5. Třídy
Téma:	Pohádkové bytosti
Doba trvání	První týden v dubnu - 2. 4. Mezinárodní den dětské knihy
Cíl projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - žáci vyjádří a zaznamenají své dojmy z četby - žáci čtou s porozuměním přiměřeně náročné texty - žáci volně reprodukují text podle svých schopností a pamatují si z něj podstatná fakta - žáci výtvarně ztvární čtený příběh
Obsah:	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování čtenářských schopností - výtvarné zpracování čtených příběhů četba krátkých úryvků a přibližování dětské literatury malým čtenářům
Metody a formy:	<ul style="list-style-type: none"> - četba na pokračování - literární soutěž - besedy o autorech dětských knih
Kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - sociální - občanské a pracovní - k učení
Pomůcky pro žáky:	<ul style="list-style-type: none"> - pohádkové knihy - pexesa s pohádkovými postavami - pastelky, tužky, fixy, vodovky, tempery, nůžky
Pomůcky pro učitele:	<ul style="list-style-type: none"> - atlasy, globus, dětské knihy, časopisy
Výstup z projektu	<ul style="list-style-type: none"> - výstava dětských kreseb - výstava fotografií na nástěnce - umístění na web stránky školy

PROJEKT Č. 4

ŠKOLNÍ DRUŽINA	
Název projektu:	VÍTÁNÍ JARA
Mezipředmětové vztahy:	JČ, PRV, ČS
Místo realizace projektu:	Školní družina
Věkové složení dětí	1. – 5. třídy
Téma:	Jaro
Doba trvání	Velikonoční týden
Cíl projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a jednání - rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem a ke svému prostředí
Obsah:	<ul style="list-style-type: none"> - jaro, čas mláďat - zaměření na zvyky a obyčeje o Velikonocích - nácvik písní, a básniček s jarní tematikou - velikonoční koledy
Metody a formy:	<ul style="list-style-type: none"> - komunitní kruh - praktické pracovní činnosti - beseda Jaro - Velikonoce
Kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - sociální a personální - pracovní
Pomůcky pro žáky:	<ul style="list-style-type: none"> - nůžky, lepidlo, barevný papír, vyfouklá vejce
Pomůcky pro učitele:	<ul style="list-style-type: none"> - obrázky zvířat, karty na doplňování názvů mláďat - obrázková kniha s domácími zvířaty
Výstup z projektu	<ul style="list-style-type: none"> - výstavy velikonočních vajíček, výrobků, kreseb - výstava fotografií na nástěnce - umístění na web stránky školy